

en borgerlig regering vil være nødt til at finde pengene til omlægningstilskud for ikke at få skyld for bevidst at stoppe udviklingen. Afsnittet om økologi er et figenblad for at gøre det svære at kritisere Vandmiljøplan II for at være blottet for fremme af økologisk landbrug.

Efterafgrøder

Formålet med efterafgrøder er at forhindre kvælstoffet i at forsvinde vinteren over. At sørge for, at alle bedrifter har mindst 6 pct. græsareal er udmærket, men det er reelt kun svinebønder, som ligger under med i gennemsnit 4 pct. græsarealer. Selv planteavlere ligger i gennemsnit på 6 pct. Arealet med vinterkorn er eksploderet siden reglen med 65 pct. vintergrønne marker blev indført. Det har ført til større udvaskning af kvælstof på grund af den høje gødskningsnorm og udbringning af gødning om efteråret, og det har ført til øget sprøjtning. I stedet burde der dyrkes vårsæd med udlagt græs på de 420.000 ha, som, siden reglen om de vintergrønne marker blev indført for 10 år siden, er konverteret fra vårsæd til vintersæd. Det ville beregnet med Miljøstyrelsens egne tal resultere i, at udvaskningen blev nedsat med 16.000 tons kvælstof.

Nedsat gødningsnorm med 10 pct.

Gødningsnormen er ikke noget instrument, som egner sig til miljømål. På sandjorde må man gøde mere, fordi der er større udvaskning. Regner det mere, må man også gøde mere osv. Der er opstillet en utrolig bureaukratisk lovgivning, hvor hver jordbonitetsklasse har et fast udbytte for hver afgrøde, hvor landmanden skal bevise, at der før har været højere udbytte for at få lov til at gøde efter et højere udbytte. Endelig kan landmanden jo dyrke afgrøder med høj gødningsnorm såsom vinterafgrøder i stedet for vårkorn, hvilket giver en ca. 30 pct. større gødningsnorm.

Et tredje mindretal (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

L 55, L 56 og L 58 udgør tilsammen den væsentligste del af udmøntningen af »Vandmiljøplan II«. Disse lovforslag kan Kristeligt Folkeparti ikke stemme for, såfremt der ikke sker tilbageførsel til landbruget af de merudgifter, er-

hvervet pålægges som følge af Vandmiljøplan II, og såfremt der ikke sker administrative lettelser for landbruget.

Kristeligt Folkeparti føler et medansvar for hele komplekset på grund af partiets medvirken i den oprindelige vandmiljøplan fra 1987, men Kristeligt Folkeparti finder ikke, at regeringen i tilstrækkeligt omfang har godtgjort, at effekten af de eksisterende tiltag til forbedring af vandmiljøet har været utilstrækkelige til at opfylde målsætningerne på området. Det er i hvert fald stadig alt for tidligt at vurdere effekten.

På trods af denne vurdering kan Kristeligt Folkeparti godt acceptere målsætningerne og de fleste tiltag i Vandmiljøplan II-aftalen, ikke fordi Kristeligt Folkeparti er overbeviste om, at de er nødvendige, men fordi Kristeligt Folkeparti gerne vil bruge forsigtighedsprincippet. Det vil sige at lade tvivlen komme miljøet tilgode, når det drejer sig om beskyttelse af vort grundvand og genoprettelse af vort vandmiljø.

Beskyttelse af drikkevandet samt forbedring og bevarelse af miljøet er en sag af interesse for hele samfundet. Når forligspartierne for hele samfundets skyld vælger at benytte forsigtighedsprincippet, og netop forsigtighedsprincippet er afgørende for at vælge de tiltag, der bruges i lovforslagene, mener Kristeligt Folkeparti også, at hele samfundet skal betale. Landbruget skal derfor have økonomisk kompensation for de omkostninger som tiltagene vil påføre landbruget.

Kristeligt Folkeparti har undersøgt, om et ændringsforslag om kompensation kan stilles til lovforslag nr. L 58, hvor de største omkostningsbelastende tiltag findes. Dette vil ifølge fødevarerministerens svar ikke være lovteknisk hensigtsmæssigt. Det bøjer Kristeligt Folkeparti sig for og vil senere finde en anden mulighed for at bringe forslaget på bane.

Fødevarerministeren meddeler også, at en kompensation skal notificeres som statsstøtte over for Europa-Kommissionen med henblik på at undgå konkurrenceforvridning. Det finder Kristeligt Folkeparti svært at acceptere, idet Kristeligt Folkeparti ikke har konstateret, at tiltagene i lovkomplekset her, der har en konkurrenceforvridende effekt for landbruget, skal notificeres.

Vedrørende de konkrete lovforslag, kan Kristeligt Folkeparti ikke gå ind for de skærpede harmonikrav, der vil fremme den i forvejen me-